

Udflytning af statslige arbejdspladser

Risiko for stort tab af job i næsten alle kommuner trods udflytning

Regeringen vil udflytte 3.900 statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet. Samtidig har regeringen med kommuneaftalen og finanslovsforslaget lagt op til store besparelser på den kommunale og statslige beskæftigelse gennem de såkaldte omprioriteringsbidrag. Samlet betyder regeringens initiativer, at man med den ene hånd flytter arbejdspladser til provinsen, mens man med den anden i 'worst case' skærer mere end 5 gange så mange stillinger væk. Nettoeffekten er et stort tab af arbejdspladser i hele landet. Kun tre kommuner i Danmark kan se frem til en positiv nettoeffekt på den offentlige beskæftigelse. Dermed bliver næsten samtlige kommuner i Danmark tabere.

af chefanalytiker **Jens Sand Kirk**

21. oktober 2015

Analysens hovedkonklusioner

- Regeringen har gennem udspillet "Bedre balance" lagt op til at udflytte 3.900 statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet til 38 byer.
- Regeringen har samtidig med kommuneaftalen og finanslovsforslaget lagt op til store besparelser i den offentlige sektor de kommende år gennem de såkaldte omprioriteringsbidrag i stat og kommuner.
- Omprioriteringsbidraget betyder, at den kommunale service og beskæftigelse i 'worst case' vil blive ramt svarende til næsten 14.500 personer og at den statslige beskæftigelse kan blive ramt med 15.000 personer.
- Nettoeffekten af regeringens forslag er et stort tab af arbejdspladser i hele landet. Flest i hovedstadsområdet, hvor der er mange statslige arbejdspladser, og hvorfra udflytningen sker. Kun tre kommuner får en positiv effekt på den offentlige beskæftigelse af regeringens initiativer. Regeringens politik risikerer at skabe et stort tab af statslige og kommunale arbejdspladser i provinsen.

Kontakt

Chefanalytiker

Jens Sand Kirk

Tlf. 33 55 77 24

Mobil 27 20 94 43

jsk@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Stort tab af arbejdspladser i næsten alle kommuner trods udflytning

Regeringen har gennem udspillet "Bedre balance" lagt op til at udflytte 3.900 statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet. Samtidig har regeringen med kommuneaftalen og finanslovsforslaget lagt op til store besparelser i den offentlige sektor de kommende år gennem de såkaldte omprioriteringsbidrag i stat og kommuner.

Med de omprioriteringsbidrag der er lagt op til i regeringens finanslovsforslag, går man et skridt videre end de tidligere nulvækst-ambitioner, og indfører minus-vækst i stat og kommuner. Pengene skal ifølge finanslovsforslaget bruges til såkaldt prioriterede områder. Herunder er der blandt andet meldt ud, at man skal finde penge til skattelettelser. Dermed laver man besparelser med den ene hånd og uddeler skattelettelser med den anden hånd. Hvad der måtte være tilbage, kan man til sidst dele ud til såkaldt prioriterede områder.

'Worst case' er, at der i stat og kommuner i 2019 skal skæres mere end 20.000 arbejdspladser i forhold til det planlagte i Konvergensprogram 2015. Det vil sige et scenarie, hvor der ikke tilbageføres midler udover det aktuelt fastlagte de kommende år. Det kan blive det endelige udfald, hvis regeringen reelt vil prioritere skattelettelser og sundhed. For størstedelen af sundhedsudgifterne hører til under regionerne. Af samme grund er regionerne holdt udenfor beregningen.

Med den ene hånd flytter man altså arbejdspladser til provinsen, mens man med den anden kan skære mere end 5 gange så mange stillinger væk.

Nettoeffekten af regeringens forslag er et stort tab af arbejdspladser i hele landet. Flest i hovedstadsområdet, hvor der er mange statslige arbejdspladser, og hvorfra udflytningen sker. Men kun tre kommuner går fri. Regeringens politik risikerer at skabe et stort tab af statslige og kommunale arbejdspladser i provinsen.

Udflytning af statslige arbejdspladser

Et af argumenterne bag udflytningen af de statslige arbejdspladser er ifølge regeringens publikation "Bedre balance", at de statslige arbejdspladser skal medvirke til at skabe aktivitet i hele landet.

Derfor vil regeringen over de kommende år flytte ca. 3.900 statslige arbejdspladser fra hovedstadsområdet til landets fire andre regioner. Arbejdspladserne flyttes til nye placeringer fordelt over hele Danmark. Tabel 1 viser, hvor de statslige arbejdspladser skal flyttes til fordelt på regioner.

Tabel 1. Statslige arbejdspladser, der flyttes fra hovedstadsområdet

Region	Statslige arbejdspladser der flyttes fra hovedstadsområdet
Sjælland	1.205
Syddanmark	976
Midtjylland	659
Nordjylland	500
ATP-/Udbetaling Danmark mv.	559
I alt	3.899

Anm.: Den endelige fordeling på ATP/Udbetaling Danmarks centre i Frederikshavn, Holstebro, Haderslev, Vordingborg og Hillerød er endnu ikke afklaret.

Kilde: AE pba. Regeringen, oktober 2015

Næsten alle kommuner taber offentlige arbejdspladser

Udflytningen af statslige arbejdspladser skaber i sig selv ikke flere arbejdspladser, da der netop er tale om en flytning. Samtidig med udflytningen af statslige arbejdspladser har regeringen indført et såkaldt omprioriteringsbidrag i kommuner og stat. Omprioriteringsbidraget betyder, at både stat og kommune skal spare hvert eneste år frem mod 2019. Det koster kommunale og statslige job.

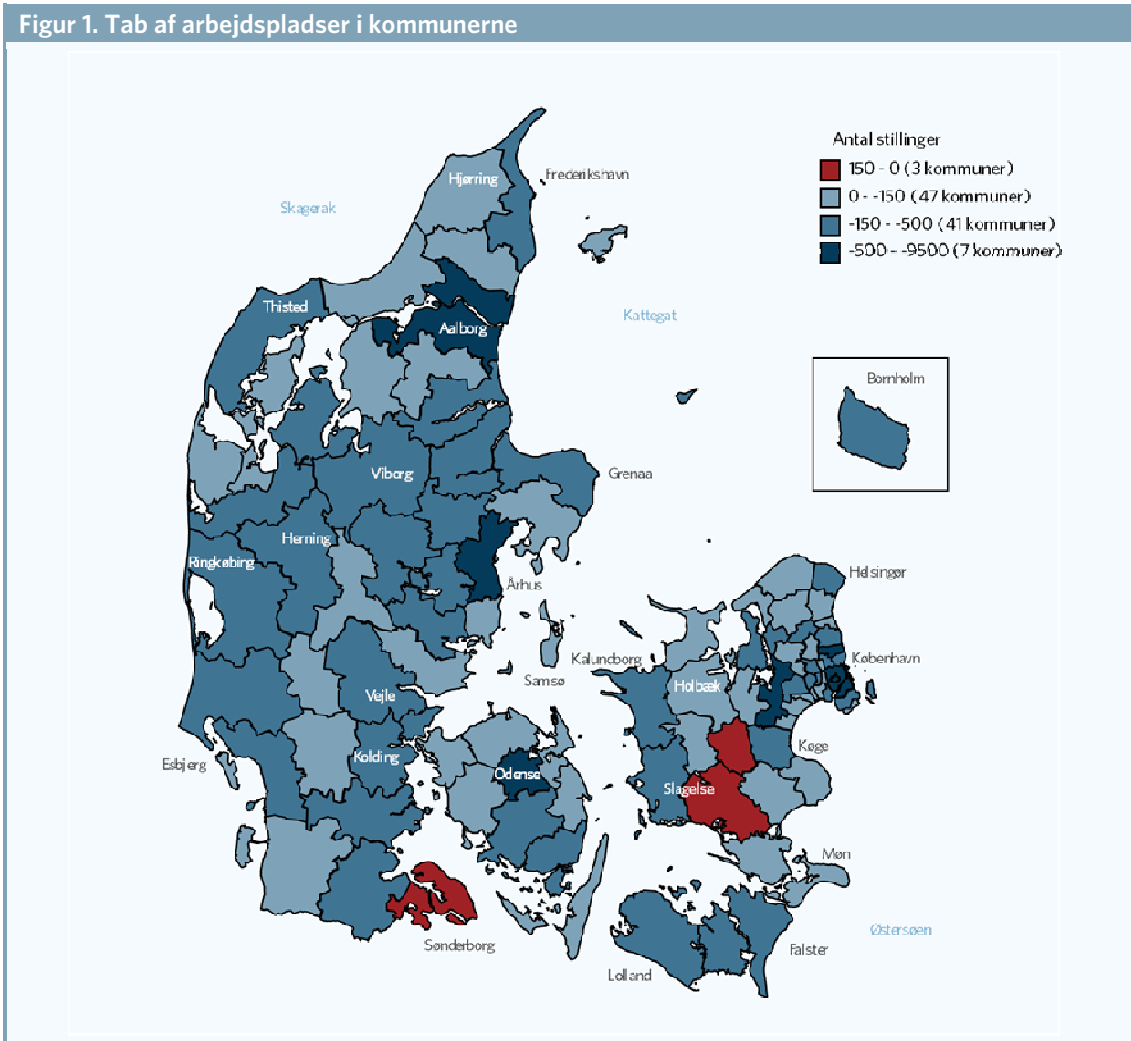
Tabel 2 viser ændringen i den kommunale og statslige beskæftigelse i 2019 i forhold til det planlagte forløb i Konvergensprogram 2015. I 'worst case' kommer omprioriteringsbidraget samlet til at koste op imod 29.300 offentlige stillinger i kommuner og stat.

Tabel 2. Ændring i antal kommunale og statslige arbejdspladser i 2019

	Omprioriteringsbidrag i kommunerne	Omprioriteringsbidrag i staten	Udflytning af statslige arbejdspladser	I alt
Ændring i antal stillinger	-14.300	-15.000	0	-29.300

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Med udflytningen af statslige arbejdspladser flyttes der arbejdspladser til 38 byer. Fordeles besparelserne på kommunale og statslige job på de enkelte kommuner og sammenholdes det med udflytningen af statslige arbejdspladser, så får man billedet i figur 1. Her fremgår det, at der kun er 3 kommuner, der kommer til at have en positiv nettoeffekt på den offentlige beskæftigelse af regeringens initiativer. Det drejer sig om Næstved (netto 44 job), Sønderborg (netto 91 job) og Ringsted (netto 112 job). Samtlige 95 andre kommuner kommer i 'worst case' til at opleve en reducere i den offentlige beskæftigelse selvom regeringen udflytter statslige arbejdspladser.

Kilde: AE på baggrund af Regeringen og Danmarks Statistik

Vores fordeling af ændringen i statslige og kommunale arbejdspladser på landets kommuner afspejler hvordan de statslige og kommunale job er fordelt ud over landet i dag. Det er således antaget at alle dele af henholdsvis den kommunale og statslige sektor skæres lige.

Fordelingen fremgår af tabel, der viser ændringen i den statslige og kommunale beskæftigelse i samtlig af landets kommuner. Det er udspecificeret, hvad omprioreringsbidraget koster den enkelte kommune i kommunal beskæftigelse, hvad omprioreringsbidraget koster den enkelte kommune i statslig beskæftigelse og hvad effekten er af udflytningen af statslige arbejdspladser. Dermed kan man lave den samlede opgørelse over nettoeffekten for den statslige og kommunale beskæftigelse i hver enkelt kommune i Danmark.

Med udflytningen af statslige arbejdspladser flyttes der arbejdspladser til 38 byer. I bilag 1 er der en oversigt over, hvilke institutioner eller dele af institutioner, der skal flyttes.

Tabel 3. Ændring i antal kommunale og statslige arbejdspladser i 2019 i worst case

	Omprioriteringsbidrag i kommunerne	Omprioriteringsbidrag i staten	Udflytning af statslige arbejdspladser	I alt
Aabenraa	-144	-108	0	-252
Aalborg	-520	-847	219	-1.147
Albertslund	-78	-103	0	-181
Allerød	-58	-151	0	-209
Assens	-109	-28	0	-137
Ballerup	-136	-251	-56	-443
Billund	-64	-42	16	-90
Bornholm	-121	-105	5	-221
Brøndby	-97	-48	0	-145
Brønderslev	-99	-24	37	-86
Dragør	-31	-9	0	-41
Egedal	-96	-15	0	-112
Esbjerg	-325	-256	190	-391
Faaborg-Midtfyn	-124	-55	0	-179
Fanø	-8	-2	0	-10
Favrskov	-113	-46	0	-159
Faxe	-82	-21	0	-103
Fredensborg	-95	-32	0	-127
Fredericia	-133	-138	47	-224
Frederiksberg	-221	-479	-15	-715
Frederikshavn	-167	-211	112	-266
Frederikssund	-113	-42	0	-155
Furesø	-96	-14	0	-110
Gentofte	-208	-59	0	-266
Gladsaxe	-207	-132	0	-339
Glostrup	-71	-92	0	-163
Greve	-100	-34	0	-134
Gribskov	-72	-22	0	-94
Guldborgsund	-170	-106	86	-190
Haderslev	-143	-212	112	-243
Halsnæs	-78	-20	0	-98
Hedensted	-106	-25	0	-131
Helsingør	-157	-96	8	-245
Herlev	-75	-21	0	-96
Herning	-218	-171	40	-350
Hillerød	-128	-109	112	-125
Hjørring	-171	-144	257	-58
Holbæk	-164	-99	119	-145
Holstebro	-144	-215	112	-247

Horsens	-221	-182	0	-404
Hvidovre	-130	-85	0	-215
Høje-Taastrup	-122	-95	-35	-253
Hørsholm	-61	-21	-13	-95
Ikast-Brande	-105	-44	35	-114
Ishøj	-61	-25	0	-86
Jammerbugt	-97	-26	0	-123
Kalundborg	-120	-42	0	-162
Kerteminde	-62	-13	0	-75
Kolding	-230	-181	0	-412
København	-1.383	-3.994	-3.851	-9.229
Køge	-132	-72	0	-205
Langeland	-38	-6	0	-44
Lejre	-62	-10	0	-72
Lemvig	-55	-33	15	-73
Lolland	-124	-49	0	-173
Lyngby-Taarbæk	-141	-413	0	-554
Læsø	-5	-1	0	-6
Mariagerfjord	-104	-50	0	-154
Middelfart	-96	-42	0	-138
Morsø	-55	-21	0	-76
Norddjurs	-107	-53	6	-155
Nordfyns	-70	-18	0	-88
Nyborg	-76	-46	0	-122
Næstved	-209	-142	395	44
Odder	-52	-16	0	-68
Odense	-445	-687	286	-846
Odsherred	-82	-42	0	-125
Randers	-261	-147	0	-408
Rebild	-71	-18	0	-89
Ringkøbing-Skjern	-143	-82	40	-186
Ringsted	-84	-85	281	112
Roskilde	-225	-333	-11	-569
Rudersdal	-152	-62	0	-214
Rødovre	-104	-22	0	-125
Samsø	-10	-2	0	-12
Silkeborg	-229	-106	25	-310
Skanderborg	-168	-53	32	-188
Skive	-134	-162	0	-297
Slagelse	-221	-276	311	-187
Solrød	-43	-14	0	-56

Sorø	-76	-39	13	-102
Stevns	-50	-9	0	-59
Struer	-57	-26	0	-83
Svendborg	-155	-105	0	-260
Syddjurs	-94	-27	7	-114
Sønderborg	-182	-120	392	91
Thisted	-130	-83	0	-212
Tårnby	-99	-59	0	-158
Tønder	-104	-62	20	-146
Vallensbæk	-36	-14	0	-50
Varde	-123	-128	0	-251
Vejen	-101	-26	0	-127
Vejle	-275	-175	81	-369
Vesthimmerlands	-105	-37	0	-142
Viborg	-225	-348	258	-315
Vordingborg	-124	-100	112	-112
Århus	-811	-1.277	201	-1.887
Ærø	-19	-7	0	-26
I alt	-14.300	-15.000	-0	-29.300

Anm. I: Den endelige fordeling på ATP/Udbetaling Danmarks centre i Frederikshavn, Holstebro, Haderslev, Vordingborg og Hillerød er endnu ikke afklaret. Derfor er de 559 arbejdspladser fordelt ligeligt mellem byerne.

Anm. II: Hvor det ikke har været muligt at identificere fraflytningskommunen er det antaget at arbejdspladserne flyttes fra Københavns Kommune.

Anm. III: Der udflyttes 13 statslige arbejdspladser til Djursland. De er fordelt med 6 til Norddjurs og 7 til Syddjurs

Anm. IIII: Fordeling af tab af kommunale og statslige arbejdspladser som følge af omprioriteringsbidrag er lavet på baggrund af registerudtræk af den kommunale og statslige (inkl. sociale fonde) beskæftigelse på arbejdspladsens kommune ultimo 2013 for lønmodtagere i befolkning primo 2014. Christians Ø og Bornholm er lagt sammen.

Kilde: AE pba. regeringen 'Bedre Balance', Finansministeriet og Danmarks Statistik

Derfor koster omprioriteringsbidrag kommunerne arbejdspladser

Finansministeriet har regnet på, hvor stor en reduktion i den kommunale beskæftigelse der vil finde sted om følge af omprioriteringsbidraget i kommunerne i 2016, 2017, 2018 og 2019. Beregningsteknik er der lagt til grund, at der ikke sker nogen tilbageførsel til kommunerne i 2017-2019 og at beskæftigelsen reduceres proportionalt med bidragets størrelse set i forhold til det procentgrundlag bidraget beregnes af.

Finansministeriet finder således, at "med afsæt i den sammensætning af det offentlige forbrug der er lagt til grund i Konvergensprogram 2015, kan en reduceret vækst i det offentlige forbrug beregningsteknisk siges at svare til en reduktion af den offentlige beskæftigelse i 2019 med ca. 9.000 fuldtidsbeskæftigede sammenlignet med forløbet i Konvergensprogram 2015".

Men det tal er for lavt. Af tabel 4 fremgår et mere realistisk korrigeret skøn. Spareøvelsen giver under de givne forudsætninger nærmere 10.700 fuldtidsansatte i kommunerne i forhold til konvergenspro-

¹ Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 2 (Aktstykke nr. 147) af 6.juli 2015

gram 2015, og 5.700 i stedet for 4.000 i forhold til beskæftigelsen i dag². Den kommunale service og beskæftigelse vil dermed blive ramt svarende til næsten 11.000 fuldtidsansatte eller 14.300 personer. Det fremgår af tabel 4.

Tabel 4. Besparelse i 2019 ved omprioriteringsbidraget

	Iflg. Regering		Korrigeret skøn
	Fuldtidspersoner	Fuldtidspersoner	Personer
Besparelse i forhold til det planlagte i konvergensprogram 2015	9.000	10.700	14.300
Besparelse i forhold til beskæftigelsen i kommunerne i dag	4.000	5.700	7.600

Anm: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 2 (Aktstykke nr. 147) af 6. juli 2015 og omregning til personer pba. Finansudvalget 2014-15 FIU Alm.del endelig svar på spørgsmål 315, ie. fuldtidsbeskæftigelse 0,75 per beskæftiget person i den offentlige sektor samlet set.
 Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet

Årsagen til, at Finansministeriets skøn vurderes for lavt er som følger: Ifølge Finansministeriet, udgør aflønning af ansatte (lønsam) ca. 60 pct. af reduktionen i det samlede offentlige forbrug. Det nøgletal bruger Finansministeriet sammen med gennemsnitslønnen i den offentlige sektor til at omregne en besparelse i forbrugsudgiften i 2019 på 7,5 mia. kr. til et antal beskæftigede. Men sagen er, at i kommunerne udgør lønningerne en betydeligt større andel af forbruget end i den offentlige sektor som helhed, og de ansatte i kommunerne er i gennemsnit lavere lønnede end i den offentlige sektor som helhed.

Derfor er der for hver krone brugt på offentligt forbrug 19 procent flere fuldtidsansatte i kommunerne end i den offentlige sektor som helhed, hvilket fremgår af beregningerne i tabel 5. Således er vurderingen, at spareøvelsen vil koste 19 procent flere ansatte i kommunerne end vurderet af Finansministeriet i forhold til konvergensprogram 2015. Det vil sige yderligere 1.700 fuldtidspersoner. Dermed forøges også spareøvelsens effekt i forhold til beskæftigelsen i dag med 1.700 fuldtidspersoner, fra 4.000 til 5.700. At der er flere ansatte per kronens offentligt forbrug i kommunerne, skyldes at de kommunale opgaver er mere personaletunge som eksempelvis undervisning, pasning, pleje mv.

Tabel 5. Forholdet mellem beskæftigelse og forbrugsudgift i den offentlige sektor

	Forbrugsudgift 2014, Mia. kr.	Beskæftigelsen 2014, 1.000 fuldtidspersoner	Beskæftigelse per mio. kr. forbrug, fuldtidspersoner	Beskæftigelse ifht. forbrug, indeks
Offentlig forvaltning og service, i alt	511	730	1,4	100
- Stat	136	174	1,3	90
- Sociale kasser og fonde	3,0	1,9	0,6	44
- Regioner	118	122	1,0	72
- Kommuner	254	432	1,7	119

Kilde: AE på baggrund af data fra Danmarks Statistik

² I konvergensprogrammet blev det lagt til grund, at den offentlige beskæftigelse frem mod 2019 øges med ca. 5.000 fuldtidsbeskæftigede. Derved kan besparelsen i forhold til i dag beregnes til 4.000 personer ved at trække den forventede vækst i beskæftigelsen på 5.000 fra besparelsen i 2019 på 9.000.

Derfor koster omprioriteringsbidrag statslige arbejdspladser

Omprioriteringsbidraget i staten er ifølge finanslovsforslaget på 2 procent om året. Når det trækkes ud af den positive vækst i konvergensprogrammet, der er på 0,6 procent, bliver plus til minusvækst på godt 1,4 procent om året.

Det er tæt på det mål Liberal Alliance havde for væksten i den offentlige sektor under valgkampen på, som var på 1,5 procent minusvækst. Det har Finansministeriet beregnet ville reducere den offentlige beskæftigelse med 64.000 personer i 2019 i forhold til Konvergensprogram 2015.

I 2014 udgjorde staten 26,6 procent af det samlede offentlige forbrug, jf. tabel 2. Dertil kommer at antallet af beskæftigede i forhold til forbrugsudgiften er 10 procent mindre i staten end i den offentlige sektor som helhed, jf. tabel 2. Under antagelse af at disse forhold er uændrede frem mod 2019, kan den isolerede effekt af et omprioriteringsbidrag i staten på 2 procent beregnes til 15.000 personer i runde tal.

Bilagstabel. Institutioner der helt eller delvis flyttes	
Institution	Flytninger
Dele af NaturErhvervsstyrelsen flyttes	390
Udlændingestyrelsen	375
Arbejdsskadestyrelsen	325
Dele af Banedanmark flyttes til to byer	310
Statens Administration	294
Øvrige flytninger fra Hovedstaden	250
Dele af SKAT fordeles i byer rundt om i landet	200
Søfartsstyrelsen	190
Socialstyrelsen samles på én lokation	177
Diverse klagenævn mv. samlet i Klagenævnenes Hus, herunder Natur-, Miljø-, og Forbrugerklagenævnet	162
Dele af styrelsen for Patientsikkerhed (ny styrelse) flyttes	100
Geodatastyrelsen	96
Dansk Institut for internationale studier (DIIS)	88
Civilstyrelsen	84
Naturstyrelsen	81
Færdselsstyrelsen	65
Danmarks Evalueringsinstitut	62
Dele af Miljøstyrelsen flyttes	61
Dele af Arbejdstilsynet flyttes	60
Dele af Energinet.dk flyttes til to byer	56
Dele af Energistyrelsen flyttes	51
Spillemyndigheden	50
Dele af Ankestyrelsen flyttes	50
Danmarks Akkrediteringsinstitution	42
Dele af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering flyttes	37
Dele af Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning flyttes	37
Dele af Patent- og Varemærkestyrelsen flyttes	35
Dele af Bygningsstyrelsen flyttes	32
Dele af Erhvervsstyrelsen flyttes til to byer	31
Dele af Skatteankestyrelsen flyttes	25
Børnerådet	16
Danida Fellowship Centre	15
Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed	13
Jagt- og Skovbrugsmuseet	13
Havarikommissionen for civil luftfart og jernbane	11
Statens Værksteder for kunst	8
Rådet for socialt udsatte	5
Taksationssekretariatet	2
Taksationssekretariatet	2

Kilde: AE på baggrund af Regeringen 'Bedre Balance'